Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2026)0149

Zaštita poduzeća, radnih mjesta i proizvoda iz EU-a od nepoštenog tržišnog natjecanja iz trećih zemalja

Rezolucija Europskog parlamenta od 29. travnja 2026. o zaštiti poduzeća, radnih mjesta i proizvoda iz EU-a od nepoštenog tržišnog natjecanja iz trećih zemalja (2025/2955(RSP))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir predstavke br. 0072/2025 i 0956/2025,

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije[1] i Provedbenu uredbu Komisije (EU) 2025/512 od 13. ožujka 2025. o tehničkim protokolima za razvoj, održavanje i upotrebu elektroničkih sustava za razmjenu i pohranu informacija u skladu s Uredbom (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća[2],

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2022/2065 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2022. o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga i izmjeni Direktive 2000/31/EZ (Akt o digitalnim uslugama)[3],

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2023/988 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o općoj sigurnosti proizvoda, izmjeni Uredbe (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive (EU) 2020/1828 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2001/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Vijeća 87/357/EEZ[4],

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i

---

1 SL L 269, 10.10.2013., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj.
2 SL L, 2025/512, 20.3.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/512/oj.
3 SL L 277, 27.10.2022., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.
4 SL L 135, 23.5.2023., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/988/oj.

Vijeća od 20. lipnja 2019. o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda i o izmjeni Direktive 2004/42/EZ i uredbi (EZ) br. 765/2008 i (EU) br. 305/2011[5],

– uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93[6],

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2024/3015 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2024. o zabrani proizvoda nastalih prisilnim radom na tržištu Unije i izmjeni Direktive (EU) 2019/1937[7],

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. veljače 2025. naslovljenu „Sveobuhvatan paket instrumenata EU-a za sigurnu i održivu e-trgovinu” (COM(2025)0037),

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. srpnja 2025. o sigurnosti proizvoda i usklađenosti s propisima u e-trgovini i uvozu iz trećih zemalja[8],

– uzimajući u obzir članak 233. stavak 2. Poslovnika,

A. budući da do nepoštenog tržišnog natjecanja zbog uvoza na tržište EU-a može doći ako se proizvodi prodaju po umjetno niskim cijenama zbog dampinga, subvencija kojima se narušava trgovina, strukturnih viškova kapaciteta, regulatornih neravnoteža, uključujući niže standarde zaštite okoliša, održivosti i rada, zavaravajuće poslovne prakse ili zaobilaženja primjenjivih zdravstvenih i sigurnosnih standarda; budući da su takve prakse u suprotnosti s predanošću EU-a pravednom i održivom globalnom trgovinskom sustavu, da se njima ugrožavaju proizvođači iz EU-a koji posluju u skladu s visokim regulatornim zahtjevima i zahtjevima održivosti te da mogu uzrokovati znatnu gospodarsku štetu strateškim industrijskim ekosustavima na unutarnjem tržištu i istodobno negativno utjecati na potrošače;

B. budući da bi se zbog nedavnih poremećaja u globalnom trgovinskom sustavu višak proizvodnje mogao preusmjeriti na tržište EU-a i narušiti uvjete tržišnog natjecanja;

C. budući da bi državne subvencije i industrijski višak kapaciteta u Kini u sektorima kao što su čelik, elektronika i solarne ploče mogli dovesti

---

5 SL L 169, 25.6.2019., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1020/oj.
6 SL L 218, 13.8.2008., str. 30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/765/oj.
7 SL L, 2024/3015, 12.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3015/oj.
8 Usvojeni tekstovi, P10_TA(2025)0154.

do sniženja cijena za poduzeća iz EU-a, zbog čega je proizvođačima iz EU-a sve teže ostati cjenovno konkurentan; budući da, kako je navedeno u Draghijevu izvješću[9], Kina već dominira globalnim izvozom čistih tehnologija te se očekuje da će u budućnosti zadržati znatan višak kapaciteta u području solarnih fotonaponskih ćelija, baterijskih ćelija i električnih vozila, što je djelomično potaknuto državnim subvencijama koje su četiri puta veće nego u drugim velikim gospodarstvima, u kombinaciji s niskim troškovima proizvodnje;

D. budući da Komisija već raspolaže nizom instrumenata trgovinske zaštite, uključujući zaštitne mjere, koji joj omogućuju zaštitu radnih mjesta i poduzeća u EU-u u slučajevima nepoštenog tržišnog natjecanja, narušavanja tržišta ili dampinga; budući da je EU osobito primijenio te mjere na kineska električna vozila nakon otkrivenih nepoštenih državnih subvencioniranja;

E. budući da se neke internetske platforme iz trećih zemalja brzo šire na tržištu EU-a, u nekim slučajevima uz državnu potporu, te nude robu po vrlo niskim cijenama koje su niže od cijena koje nude poduzeća iz EU-a, posebno mala i srednja poduzeća (MSP-ovi), a na tržište stavljaju znatne količine proizvoda koji nisu u skladu sa standardima EU-a u području sigurnosti, zaštite okoliša i kemikalija, što predstavlja rizik za potrošače i uzrokuje gospodarsku štetu;

F. budući da je takvo nepošteno tržišno natjecanje često povezano s nižim radnim standardima, slabom zaštitom okoliša i kršenjem prava radnika, što je u suprotnosti s predanošću EU-a pravednoj i održivoj trgovini te ugrožava konkurentnost i otpornost inovativnih mikropoduzeća kao i malih i srednjih poduzeća iz EU-a koja poštuju pravila EU-a;

G. budući da nagli porast uvoza male vrijednosti u okviru e-trgovine, koji je posebno olakšan oslobađanjima od carina za pošiljke čija je vrijednost manja od 150 EUR i koje uglavnom dolaze iz Kine, stvara znatan pritisak na carinska tijela i tijela za nadzor tržišta, čime se ograničava njihova sposobnost učinkovite provedbe pravila EU-a o internetskoj prodaji;

H. budući da sve veći broj roba uvezenih u EU kanalima e-trgovine nije u skladu sa sigurnosnim, okolišnim ili radnim standardima EU-a, zbog čega su potrošači, posebno ranjivi korisnici i maloljetnici, izloženi nesigurnim ili krivotvorenim proizvodima, što uzrokuje gospodarsku štetu, narušava pošteno tržišno natjecanje i potkopava povjerenje u jedinstveno tržište, posebno na štetu poduzeća iz EU-a koja poštuju propise, naročito MSP-ova koji ulažu u kvalitetu, sigurnost i održivost;

---

9 Draghi, M., „The future of European competitiveness” (Budućnost europske konkurentnosti), 9. rujna 2024.

I. budući da određeni prodavači iz trećih zemalja zaobilaze regulatorne i administrativne zahtjeve pri prodaji proizvoda potrošačima u EU-u, čime se stvaraju nejednaki uvjeti koji negativno utječu na poduzeća iz EU-a, posebno MSP-ove i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije, što utječe na njihovu konkurentnost i sposobnost rasta, posebno ako se te iste obveze u stvarnosti ne primjenjuju na uvezene proizvode;

J. budući da je u Draghijevu izvješću istaknuto da se, u usporedbi sa svojim konkurentima u Kini i Sjedinjenim Američkim Državama, poduzeća iz EU-a suočavaju s nepotrebnom regulatornom složenošću, dok se birokracija EU-a opisuje kao teška i sve veća; budući da više od 60 % poduzeća iz EU-a smatra da su obveze izvješćivanja prepreka ulaganjima, a 55 % MSP-ova regulatorne prepreke i administrativna opterećenja smatra svojim najvećim izazovom; budući da EU-u nedostaje kvantitativni okvir za analizu troškova i koristi novog zakonodavstva;

K. budući da nedovoljna transparentnost o podrijetlu proizvoda koji ulaze na unutarnje tržište ugrožava informirani izbor potrošača i pošteno tržišno natjecanje te budući da označavanje podrijetla za neprehrambene proizvode koji se uvoze u EU trenutačno nije obvezno;

L. budući da bi potrošači, posebno ranjivi kupci ili oni koji prvi put kupuju na internetu, a koji nemaju jasne i pouzdane informacije o podrijetlu proizvoda, sukladnosti i odgovornom gospodarskom subjektu, mogli biti izloženi zavaravajućim praksama prodavača iz trećih zemalja;

M. budući da su poljoprivrednici u EU-u često izloženi konkurenciji uvoza poljoprivrednih proizvoda iz trećih zemalja u kojima ne postoje jednakovrijedni okolišni, fitosanitarni ili radni standardi, kao ni dostatna sljedivost; budući da to predstavlja potencijalni rizik za javno zdravlje te zdravlje bilja i životinja, uključujući rizik od širenja nametnika i bolesti; budući da takve prakse ugrožavaju pošteno tržišno natjecanje i izravno narušavaju zapošljavanje u poljoprivredi, sigurnost opskrbe hranom i održivost ruralnih gospodarstava u EU-u;

N. budući da je EU počeo rješavati problem nepoštenog tržišnog natjecanja i regulatornih praznina u e-trgovini zakonodavstvom o digitalnim platformama, sigurnosti proizvoda, nadzoru tržišta i carinskoj reformi**;** budući da je učinkovita provedba tih mjera ključna za očuvanje konkurentnosti i radnih mjesta u EU-u;

O. budući da se Direktivom (EU) 2024/825 o jačanju položaja potrošača

u zelenoj tranziciji[10] jača zaštita od nepoštenih poslovnih praksi i poboljšava informiranost o aspektima održivosti kao što su učinci na okoliš, potrošnja energije, mogućnost popravka i trajnost proizvoda, uključujući one koji se prodaju na internetskim tržištima, te da je njezina brza i dosljedna provedba ključna za osiguravanje informiranog izbora potrošača i poštenog tržišnog natjecanja;

1. žali zbog činjenice da nepošteno tržišno natjecanje poduzeća iz trećih zemalja, uključujući u određenim slučajevima ona koja primaju velike državne subvencije, dovodi do gubitka radnih mjesta u EU-u i predstavlja znatnu prijetnju europskim poduzećima koja su često MSP-ovi i obiteljska poduzeća koja potiču međugeneracijski prijenos vještina, znanja i kapitala; podsjeća da Komisija često prima zahtjeve za potporu iz Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom, što podrazumijeva otpuštanje radnika i zatvaranje poduzeća iz EU-a zbog nemogućnosti natjecanja s uvozom iz trećih zemalja kojim se ne poštuju sigurnosni, okolišni i radni standardi EU-a;

2. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog nepoštenog tržišnog natjecanja platformi za e-trgovinu iz trećih zemalja koje iskorištavaju regulatorne praznine, ugrožavaju sigurnost potrošača i narušavaju jedinstveno tržište; poziva na donošenje jasnijih pravila o podrijetlu proizvoda, sljedivosti i identifikaciji odgovornih gospodarskih subjekata, uključujući strožu provedbu oznake CE i definicije „proizvođača” i „uvoznika”, kako bi se poduprlo pošteno tržišno natjecanje za poduzeća iz EU-a, posebno MSP-ove;

3. ističe da je nagli porast kupnje putem internetskih platformi iz trećih zemalja popraćen znatnim izazovima u pogledu sigurnosti proizvoda i usklađenosti s pravilima unutarnjeg tržišta; naglašava da se tim praksama daje nepoštena prednost platformama iz trećih zemalja, čime se vrši pritisak na poduzeća iz EU-a, posebno MSP-ove i mikropoduzeća; ističe da se proizvođači iz EU-a suočavaju sa strožim zahtjevima za nadzor tržišta od e-prodavača iz trećih zemalja; ističe da jeftini uvoz koji nije u skladu s propisima smanjuje tržišni udio EU-a i dovodi do gubitka radnih mjesta;

4. podsjeća na pravo potrošača na pouzdane informacije o podrijetlu proizvoda i smatra da bi većina potrošača na unutarnjem tržištu ocijenila korisnim obvezno označavanje zemlje podrijetla kako bi brzo donijeli utemeljenje odluke o kupnji;

5. smatra da je dosljedna i pravodobna provedba regulatorne pravne stečevine EU-a, koja se primjenjuje na poduzeća koja pružaju usluge

---

10 Direktiva (EU) 2024/825 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. veljače 2024. o izmjeni direktiva 2005/29/EZ i 2011/83/EU u pogledu jačanja položaja potrošača u zelenoj tranziciji boljom zaštitom od nepoštenih praksi i boljim informiranjem (SL L, 2024/825, 6.3.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/825/oj).

putem interneta i izvan njega, ključna za rješavanje ozbiljnog, štetnog učinka nesukladnih, nesigurnih i krivotvorenih proizvoda koje potrošačima nude poduzeća iz trećih zemalja; naglašava važnost provedbenih alata, uključujući odgovarajuće sankcije i bržu primjenu privremenih mjera, posebno u slučajevima opetovanih, ozbiljnih i sustavnih kršenja prava EU-a;

6. ističe da se reformom carine i nadzora tržišta mora riješiti problem nepoštenih poslovnih praksi uklanjanjem regulatornih praznina u postojećem zakonodavnom okviru i izričitim podupiranjem MSP-ova smanjenjem nepotrebnog administrativnog opterećenja, ubrzavanjem postupaka carinjenja za gospodarske subjekte iz EU-a koji poštuju propise i usmjeravanjem resursa na visokorizične pošiljke koje dolaze s platformi ili od prodavača koji opetovano krše pravila; naglašava da MSP-ovi ne bi smjeli biti u nepovoljnom položaju u usporedbi s velikim platformama ili izvoznicima iz trećih zemalja;

7. prepoznaje nedavne napore koje je Komisija uložila u smanjenje administrativnog opterećenja za poduzeća iz EU-a; poziva Komisiju da uloži dodatne napore u poboljšanje regulatornog okvira kako bi se izbjegao bilo kakav štetan učinak na gospodarsku konkurentnost EU-a te poziva na ulaganje kontinuiranih napora za potporu industrije, tehnološke suverenosti i zapošljavanja u EU-u;

8. preporučuje jačanje, bolju koordinaciju i povećanje resursa za carinska tijela i tijela za nadzor tržišta, uključujući ciljane kontrole visokorizičnih kategorija proizvoda, ulaganje u nove alate (npr. umjetnu inteligenciju, ulančane blokove), unaprijeđeno testiranje i potrebno osposobljavanje osoblja;

9. pozdravlja ukidanje oslobođenja od poreza na dodanu vrijednost i carina za pošiljke male vrijednosti koje je nedavno dogovoreno u Vijeću u pogledu paketa čija je vrijednost manja od 150 EUR i koji se šalju iz trećih zemalja potrošačima u EU-u; naglašava važnost Ureda europskog javnog tužitelja da uz potporu carinskih tijela obrađuje carinske prekršaje u prekograničnim istragama, uključujući istrage lažnih deklaracija o e-trgovini i umanjenih vrijednosti, kao i izbjegavanje kontrola i biranje najpovoljnijeg suda;

10. naglašava da je brzo uvođenje digitalne putovnice za proizvode (DPP), posebno uzimajući u obzir broj ključnih proizvoda koji se prodaju na internetu, nužno za jačanje provedbe postojećeg zakonodavstva; potiče Komisiju da bez odgode donese potrebno sekundarno zakonodavstvo o DPP-u, posebno za tekstil, obuću, uključujući onu od „ekološke kože”, dječje proizvode, kozmetiku, elektroniku i druge proizvode s visokim stopama neusklađenosti i povezanim rizicima;

11. poziva Komisiju da zaštiti poduzeća iz EU-a od nepoštenog tržišnog natjecanja proizvođača iz trećih zemalja radi očuvanja radnih mjesta

u EU-u i povećanja strateške neovisnosti kako bi se moglo odgovoriti na svaku krizu, poput pandemije bolesti COVID-19; žali zbog gubitka radnih mjesta zbog nepoštenog tržišnog natjecanja poduzeća iz trećih zemalja koja krše sigurnosne, okolišne i radne standarde EU-a, što često olakšavaju internetske platforme koje omogućuju lakši ulazak nesukladnih proizvoda na tržište EU-a; naglašava da sigurnost proizvoda, posebno proizvoda za djecu, mora ostati na prvom mjestu;

12. zabrinut je zbog činjenice da prodavači koji ne poštuju propise često izbjegavaju djelotvorne sankcije; poziva Komisiju i države članice da intenzivnije rade na koordiniranoj provedbi postojećeg prava EU-a, uključujući novčane kazne i zabrane, u svim prodajnim kanalima kako bi se osiguralo brzo uklanjanje nesigurne ili nesukladne robe i sankcioniranje počinitelja; naglašava da je snažnija provedba nužna kako bi se spriječilo da prodavači iz trećih zemalja sustavno nude niže cijene od poduzeća koja poštuju propise, posebno MSP-ova, te koja ulažu u usklađenost s obveznim pravilima EU-a o sigurnosti, održivosti i kvaliteti koja prodavači iz trećih zemalja mogu zaobići;

13. žali zbog poslovnog modela nekih velikih internetskih platformi iz trećih zemalja koji se temelji na brzoj i masovnoj proizvodnji i distribuciji robe koja nije u skladu sa sigurnosnim i okolišnim standardima EU-a; ističe da takve prakse predstavljaju socijalni i ekološki damping; poziva Komisiju da osigura strogu usklađenost sa socijalnim zakonodavstvom EU-a i zakonodavstvom EU-a u području zaštite okoliša te da podigne razinu osviještenosti o okolišnim, zdravstvenim i socijalnim učincima nepoštenih poslovnih praksi;

14. naglašava da internetska tržišta moraju osigurati transparentnost i odgovornost u cijelom lancu opskrbe uvoza u okviru e-trgovine, među ostalim za treće prodavače koji su usmjereni na potrošače u EU-u, te usklađenost s pravilima EU-a o sigurnosti i proizvodima; izražava potporu pojmu „pretpostavljeni uvoznik”, čijom bi se upotrebom osiguralo da su proizvodi koji ulaze u EU u skladu s pravilima EU-a, čak i ako je izvorni izvoznik iz treće zemlje;

15. naglašava da je važno provjeriti identitet prodavača i staviti na raspolaganje potrebne informacije o sukladnosti, uključujući oznaku CE i identifikaciju odgovornog gospodarskog subjekta s poslovnim nastanom u EU-u, te bez odgode ukloniti nesukladne ili lažno označene proizvode; zahtijeva da platforme osiguraju potpunu suradnju s nadležnim tijelima, među ostalim pružanjem relevantnih podataka o prodavačima iz trećih zemalja i olakšavanjem inspekcija, opoziva i pravne zaštite potrošača; napominje da distribucija kroz centre sa sjedištem u EU-u može doprinijeti učinkovitijim kontrolama;

16. poziva Komisiju da poduzme proaktivne korake i brzo upotrijebi ciljane instrumente trgovinske zaštite, uključujući antidampinške i antisubvencijske ispitne postupke, kako bi se suzbili negativni učinci

nepoštenog tržišnog natjecanja koji zahvaćaju trgovce na malo, MSP-ove i industriju u EU-u jer se ne mogu natjecati s umjetno niskim cijenama koje proizlaze iz dampinških praksi trećih zemalja koje takve prakse podržavaju; poziva Komisiju da osigura punu potporu podnositeljima pritužbi kada se predoče dokazi o dampingu i subvencioniranju te da osigura pojednostavljene postupke za male proizvođače;

17. potiče Komisiju da ubrza carinsku reformu, među ostalim ukidanjem oslobođenja od carina za uvoz male vrijednosti i uvođenjem naknada za obradu ili carinjenje koje su u skladu s pravilima Svjetske trgovinske organizacije; naglašava da bi takve naknade trebale doprinijeti pokrivanju povećanih troškova nadzora carinskih tijela; ističe važnost pristupa na razini EU-a kako bi se izbjegla fragmentacija i prekogranična kupnja te osiguralo pošteno tržišno natjecanje; naglašava da je poboljšana carinska reforma, uključujući poboljšane alate za praćenje i ciljane kontrole, nužna za rješavanje problema nepoštenog uvoza uz istodobnu zaštitu prava potrošača i cjenovne pristupačnosti; poziva Komisiju da poboljša ciljane mjere potpore EU-a za sektore koji su snažno pogođeni nepoštenim uvozom, kao što su pristup sredstvima EU-a, potpora inovacijama, razvoj vještina i programi diversifikacije izvoza;

18. poziva na jačanje mehanizama pravne zaštite potrošača kojima se potrošačima u EU-u omogućuju povrati, zamjene ili pravni lijekovi za nesigurnu ili nesukladnu robu kupljenu od prodavača iz trećih zemalja; podržava stvaranje jednostavnog internetskog sučelja EU-a za pritužbe potrošača dostupnog na svim jezicima EU-a, čime bi se osiguralo da građani mogu brzo djelovati u slučaju kršenja njihovih prava; potiče provođenje kampanje za podizanje osviještenosti na razini EU-a kojom bi se promicala odgovorna potrošnja i proizvodi proizvedeni u EU-u, naglašavajući njihove društvene, ekološke i sigurnosne prednosti, te istodobno potaklo Komisiju da ojača svoju potporu otočnim regijama, čime bi im se omogućio pristup proizvodima iz EU-a;

19. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Komisiji, Vijeću te nacionalnim vladama i parlamentima država članica.